

VIEŠPATIES akys žvelgia į teisiuosius, Jo ausys girdi jų šauksmą /Ps 34,16/

2014 m. vasaris Vilniaus ev. reformatų parapijos tarybos informacinis leidinys Nr. 2 (139)

Leidžiamas nuo 1998 m. lapkričio mėn. ISSN 2029-512X

Tas saldus žodis – Laisvė

Mūsų sielos ištrūko kaip paukštis iš medžiotojo tinklo. Tinklas sutrūko, ir mes pasprukome (Psalmė 124, 7)

Mums, lietuviams, patinka paukščiai. Žiemą jiems statomos lesyklos, pavasarį keliami inkilai. Vos ne kiekvienas kaimo gyventojas netoli savo namo stengiasi įkelti gandrą. Apie paukščius, jų keliones kuriamos ir dainuojamos dainos. Paukščiai mus žavi savo grožiu ir laisvu skrydžiu. Žmonės su ilgesiu išlydi rudenį išskrendančius paukščius ir džiugiai pasitinka pavasarį sugrįžtančius. Atrodo, kad mūsų žmogiškoje prigimtyje yra įskiepyta laisvė ir laisvo skrydžio ilgesys. Ne viena tauta ir kultūra žmogų ir jo sielą palygina su paukščiu. Ten, kur mes tematome tradiciniame siuvinyje išsiuvinėtus paukščius, tupinčius ant medžio, orientologas ar religijotyrininkas gali ilgai pasakoti apie atvaizduotą žmogaus/sielos situaciją Visatoje. Įkvėptasis rašytojas, naudodamasis paukščio įvaizdžiu, Šventajame Rašte mums primena žmogaus padėtį:

„... žmogus gimęs vargti, kaip paukštis skrajoti“ (Jobo 5,7).

Panašiai ir pranašas Amosas pranašauja apie Izraelio tautos situaciją Dievo akyse:

„Argi paukštis įkliūna į spąstus, jei juose nėra masalo? Argi spąstai pašoka, nieko nepagavę? Argi, išgirde trimitą mieste, žmonės nenusigąsta? Argi įvyksta nelaimė mieste, Viešpačiui jos neleidus?“ (Amoso 3,5–6).

Žmogus ir Išrinktoji tauta – panašūs į neprotingus paukščius! Jie nemato spąstų! Pranašas Amosas buvo panašus į svarbų Naujojo Testamento veikėją Joną Krikštytoją – pranašavo visai ne taip, kaip tikėjosi tautos galiūnai, išminčiai ir aukštoji dvasininkija. Pastarieji tikėjosi priklausą išrinktajai Dievo tautai ir patriotiškai laukė „Jahvės dienos“ – laiko, kai Izraelis bus išskeltas į šlovę. Tačiau Amosas, jautriau įžvelgdamas žmonių neteisingumą, savanaudiškumą, turtingųjų moralinį supuvimą, vargšų engimą, prašmatnios religijos tuštumą, pranašavo ne būsiantį šlovingumą, bet Dievo Teismą.

Šiandieniniai krikščionys, šeimos ir ištisos tautos iš Dievo Žodžio per pranašą Amosą turi ko pasimokyti. Kaip ir tuomet, taip ir XXI amžiuje, kiekvienas žmogus, tarsi paukštelis panūdęs masalo, gali įkliūti į spąstus, tinklus ir parasti savo laisvę, laimę ar gyvybę. Į spąstus įkliūva ir šeimos, ir politinės tautos, jeigu pasitiki ne Dievu, bet trokštamais dalykais. Kitaip sakant, į tinklus ir spąstus papuolama, kai žmogus ar net valstybė elgiasi savavališkai, prieš save turėdami masalą – savo įgeidį.

Pranašas Amosas žmogų ir net Izraelio tautą lygina su paukščiu, kuris nemato medžiotojo spąstų, tik viliojantį masalą. Žmonija ir net Dievo pašauktasis Surinkimas (Eklezija – Bažnyčia) dažnai yra gana neįžvalgūs. Tai mes galime matyti mūsų Bažnyčios ir Lietuvos istorijoje. Tokios tikrovės suvokimas mus gerokai neramina. Tačiau Dievo Žodis mums sako viltingą galimybę:

„Mūsų sielos ištrūko kaip paukštis iš medžiotojo tinklo. Tinklas sutrūko, ir mes pasprukome“ (Psalmė 124,7).

Laukdami mūsų Viešpaties prikėlimo šventės per Velykas, turėkime viltį išsilaisvinti iš spąstų ir tinklų, į kuriuos tarsi paukščiai patekome nematydami nei jų, nei mus gaudančio medžiotojo. Pasitikėkime tik mūsų Atpirkėju ir išlaisvintoju Jėzumi Kristumi.

Kun. Tomas Šernas

Vasario 16-osios

minėjimo pamaldos Vilniaus reformatų bažnyčioje

VIEŠPATIES akys žvelgia į teisiuosius,
Jo ausys girdi jų šauksmą. (Ps 34,16)

Vilniaus reformatų bažnyčioje gimsta nauja tradicija: jau antri metai Lietuvos valstybės atkūrimo diena – Vasario 16-oji – paminima švenčių išvakarėse iškilmingomis vakarinėmis pamaldomis.

Šiais metais vasario 15-sios vakarą Vilniaus reformatų bažnyčioje kartu meldėsi, prisiminė Lietuvos nueitą kelią į Nepriklausomybę ir jos įtvirtinimą Krašto apsaugos ministras Juozas Olekas su žmona Aurelija, Europos Parlamento narys Justas Vincas Paleckis, Muitinės departamento gen. direktoriaus pavaduotojas Jonas Miškinis, Lietuvos policijos kapelionas kun. Algirdas Toliatas, Vilniaus bažnyčios „Tikėjimo Žodis“ pastorius Darius Širvyis ir kitų valstybinių institucijų bei visuomeninių organizacijų atsakingi asmenys.

Pamaldas laikė gen. superintendentas kun. Tomas Šernas ir parapijos klebonas Raimondas Stankevičius.

Vasario 16-oji – ypatinga šventė Vilniaus reformatų parapijai. 1918 metais Lietuvos nepriklausomybės aktą pasirašęs vienas iš 20-ies Lietuvos Tarybos narių yra mūsų parapijietės Kristinos Šernaitės senelis Jokūbas Šernas. Signataro brolis kunigas Adomas Šernas taip pat aktyviai prisidėjo tiesiant kelią Lietuvos nepriklausomybei, Biržų ir Joniškio apskrityse kvietė atstovus į Vilniaus konferenciją ir pats jos darbe dalyvavo.

Dar keliems mūsų parapijos nariams yra itin brangus signataro Jokūbo Šerno atminimas.

Jo vyriausiojo brolio Juozo vaikaitė – buvusi ilgametė mūsų para-

pijos buhalterė Rita, buvusi seniūnė Birutė – sesers Marytės vaikaitė bei jos provaikaitis – Lietuvos ev. reformatų gen. superintendentas kunigas Tomas Šernas.

Šventinės pamaldos pradėtos tarpukariu dažnai giedota giesmė „O, Dieve, sergėk tėvų žemę“, kurios žodžius buvo parašęs kunigas Adomas Šernas, po to visa bažnyčia darniai pagiedojo Reformacijos himną.

Liturgijoje dalyvavo, skaitė krikščionims bendrą Apaštališkąjį tikėjimo išpažinimą (CREDO) parapijos pirmininkas Alvydas Verbickas, Viešpaties maldą „Tėve mūsų“ – kuratorius Giedrius Vaitiekūnas, tos dienos Evangelijos skaitinį – Virgijūnija Apšegaitė.

Šventei pritaikytą homiliją pasakė gen. superintendentas kun. Tomas Šernas.

Po visuotinės maldos už Lietuvą sveikinimo žodį tarė svečiai. Savo išžvalgomis pasidalijo ministras Juozas Olekas, tikėjimo brolis iš Vilniaus bažnyčios „Tikėjimo Žodis“ pastorius Darius Širvyis, apdovanojimų „Už nuopelnus Vilniui ir Tautai“ visuomeninės komisijos kancleris Saulius Povilaitis, muitinės departamento gen. direktoriaus pavaduotojas Jonas Miškinis, Lietuvos policijos kapelionas kun. Algirdas Toliatas ir kt.

Į šventę kviesti, bet dėl įvairių priežasčių negalėję atvykti Vyriausybės, Seimo atstovai, parapiją sveikino raštu.

Seimo narys nuo Biržų–Kupiškio apygardos Aleksandras Zeltinis savo sveikinime Lietuvos ev. re-

formatų Bažnyčios bendruomenei rašo, kad Vasario 16-oji – tai mūsų dvasinės stiprybės diena, jungianti dabartį su praeitimi, primenanti visas Lietuvos laisvės kovas, simbolizuojanti valstybės nepriklausomybę ir jos laimėjimus. Senolių meilė gimtajam kraštui, jų politinė drąsa, pažymėta tautos istorijoje, įkvepia mus mylėti ir puoselėti savo šalį. Palinkėjo, kad dvasingi sumanymai bei darbai padėtų kurti dabarties ir ateities Lietuvą.

Pamaldose keletą giesmių pagie-

dojo reformatų choras „Giesmė“, vadovaujamas Janinos Pamarnackienės. Ji ir Austėja Nakienė duetu pagiedojo Vydūno giesmę „Mes Lietuvos vaikai“. Vargonavo Rasa Žilytė–Šernienė.

Pabaigus pamaldas, sugiedotas Lietuvos himnas.

Kadangi bažnyčia dar vis nepakankamai šildoma, pamaldoms pasibaigus svečiai ir parapijiečiai buvo pakviesti karštos arbatos puodelio ir dar trumpai pabendrauti Agapėje.

D. Gudliauskienė

LIETUVOS LIUTERONŲ SVEČIAI IŠ SIRIJOS

Paskutinę vasario savaitę laikraščiuose, interneto portaluose mirgėjo pranešimai, kad Lietuvos evangelikų liuteronai susirūpino sunkia Sirijos krikščionių padėtimi. Šios Bažnyčios kvietimu, Sirijos krikščionių – ortodoksų ir katalikų – grupė (iš viso keturiasdešimt įvairaus amžiaus žmonių) atskrido paviešėti į Lietuvą, kol pasibaigs karinė įtampa jų tėvynėje, – vasario 26 d. vakare Šiauliu oro uoste nusileido karinių oro pajėgų lėktuvus „Spartan“, perskraidinęs sirus iš Turkijos.

Svečius pasitiko Lietuvos evangelikų liuteronų Bažnyčios vyskupas Mindaugas Sabutis, Vilniaus liuteronų parapijos administratorius Gintaras Šiaudinis, kunigai Juozas Mišeikis, Mindaugas Kairys ir Virginijus Kelertas, Rūta Šulskienė ir kt. Lietuviškai ir arabiškai buvo sukalbėta Viešpaties malda „Tėve mūsų“. Senieji Sirijos ortodoksai (stačiatikiai) iki šiol meldžiasi senąja aramėjų kalba, kuria kalbėjo ir Jėzus Kristus.

Atvykėliai svečiuosis Lietuvos liuteronų parapijose, gyvens šeimose, klebonijose, socialinėse įstaigose tiek laiko, kiek galios jų vizos, – metus. Tos parapijos, kurios neturi galimybių priimti sirų, rinks aukas ar kitaip prisidės prie jų išlaikymo.

Žurnalistai aprašo sunkią pabėgėlių kelionę į Lietuvą. Jų žodžiais, skrydis į Lietuvą buvo lengviausia kelionės dalis. Sunkiausia buvo patekti į Sirijos sostinę Damaską

– ten jau saugiau. Atvykti į sostinę įmanoma tik oro keliu. Važiuojant autobusu laukia beveik neišvengiama mirtis, nes pakeliui stabdo, tikrina, ir jei nustatys, kad ne musulmonai, gali sušaudyti vietoje. Iš Damasko sirai lėktuvu atskraidinti į Libano sostinę Beirutą, iš ten – į Turkiją, kur jų laukė Lietuvos karinių oro pajėgų lėktuvai.

Kelione rūpinosi LR Užsienio reikalų ir Krašto apsaugos ministerijos, inicijavo kvietimą liuteronai. Tai bendras prasmingas projektas, ekumeninė humanitarinė akcija. Atvykusieji nėra ekonominiai pabėgėliai, jie – savo sričių specialistai: gydytojai, inžinieriai ir pan., iki karo turėję gerai apmokamus darbus, verslą, būstus. Tarp atvykusių yra 15 žmonių iš Homso miesto, kuris jau ilgą laiką apsuptas Sirijos prezidento Bašaro Asado pajėgų.

Sirijoje vyksta žiaurūs teroro aktai, bauginami, žudomi kitatikiai. Čia per pilietinį karą jau žuvo per 130 tūkst. žmonių. Konfliktas prasidėjo

Svečiai iš karo niokojamos Sirijos Šilutėje

2011 metų kovą, kai prezidentas Bašaras al Asadas ėmė griežtai slopinti prieš jį nukreiptus protestus, tuo sukeldamas ginkluotą pasipriešinimą. Pilietinio karo abiejose barikadų pusėse vėliau pasirodė ir užsienio kovotojų.

Nuo situacijos Sirijoje priklausys, ar, pasibaigus vizų galiojimui, išvykusių sirų šeimos galės grįžti į tėvynę, ar projektas bus tęsiamas.

Parengta pagal informaciją žiniasklaidoje

Svečių sutikimas Šiauliuose

2014 metų Maldų už krikščionių vienybę savaitė

Sausio 18–25 d. daugelyje pasaulio šalių švenčiama Maldų už krikščionių vienybę savaitė. 2014-ųjų savaitei buvo parinkta mintis: **Argi Kristus padalytas?** (1 Kor 1,13). Šių metų Maldų už krikščionių vienybę savaitės Dievo Žodžio ištraukas, meditacijas ir maldas parengė Kanaudos krikščionys, raginę viso pasaulio krikščionių bendruomenes prašyti Dievo suvienyti mus skirtingumuose, kad kartu veiktume ir mąstyktume tvirtinant ir skelbiant Gerąją Naujieną apie Kristaus gyvenimą, mirtį ir prisikėlimą pasauliui, kuriam reikia šios Evangelijos.

Lietuvoje ekumeninės pamaldos už krikščionių bendrystę vyko daugelyje rajonų centrų, didžiuosiuose miestuose.

Vilniuje tokios pamaldos buvo laikytos Šv. Jono Krikštytojo ir Šv. Jono apaštalo ir evangelisto (sausio 23 d.), ortodoksų Šv. Paraskevijos (sausio 24 d.) ir „Tikėjimo Žodžio“ (sausio 23 d.) bažnyčiose.

Į šioje bažnyčioje susirinkusius tikinčiuosius sveikinimo žodžiu pirmiausia kreipėsi Vilniaus Tikėjimo žodžio bažnyčios pastorius Darius Širvys. Pamaldose dalyvavo ir po to kalbėjo ev. reformatų Bažnyčios gen. superintendantas kun. Tomas Šernas, taip pat dalyvavo ev. liuteronų parapijos narys Miroslovas Krasovskis, Vilniaus krikščionių bendruomenės „Biblijos kelias“ vyresnysis pastorius Anatolij Dmitruk, Vilniaus dominikonų vienuolyno vienuolis brolis Bernardas Verbickas, Vilniaus „Malonės“ baptistų

Ekumeninės pamaldos Kėdainiuose

bažnyčios pastorius Steve Davis bei Vilniaus Naujojo Testamento baptistų bažnyčios pastorius Irmantas Pinkoraitis.

Kėdainiuose ekumeninėse pamaldose sausio 17 d. R. katalikų Šv. Juozapo bažnyčioje dalyvavo keturių krikščioniškų konfesijų tikintieji bei juos pabaigoje sykiu palaiminę dvasininkai: pamaldoms vadovavęs R. katalikų Šv. Juozapo parapijos klebonas kun. Gintaras Pūras ir kun. Virgilijus Rutkūnas, Josvainių parapijos klebonas kun. Edvinas Rimavičius, Kėdainių Šv. Jurgio bažnyčios klebonas kun. Artūras Stanevičius, ortodoksų (stačiatikių) Viešpaties Atsimainymo bažnyčios klebonas tėvas Nikolajus Murašovas, ev. liuteronų bažnyčios kun. Arvydas Malinauskas ir ev. re-

formatų bažnyčios kun. Raimondas Stankevičius.

Ev. liuteronų kun. A. Malinauskas savo homilijoje pabrėžė, kad skirtingų konfesijų atstovams yra reikalinga bendra malda ir kalbėjimasis bendrystės kalba. „Manau, kad labiau reikėtų ieškoti to, kas mus vienija, kas yra bendra, nes bendrų dalykų daug daugiau negu skirtumų. Visų konfesijų tikslas yra vienas – žmones vesti prie Dievo, padėti suartėti su Juo“, – sakė kun. A. Malinauskas.

Ev. reformatų kun. Raimondas Stankevičius akcentavo, kad bendra malda – gražus vienybės ženklas, ir kad tokie bendri susitikimai yra labai svarbūs ir būtini krikščionims, nes kiekvienas tikintis žmogus vadovaujasi Dievo Žodžiu, kuris aiškiai sako: „Būkite viena Kristu-

Kun. Tomas Šernas ekumeninėse pamaldose Vilniuje

je“. Nors ne visada tai pavyksta, bet reikia stengtis, įvairūs konfesiniai skirtumai mums negali trukdyti – pagrindinėse religinėse tiesose jų nėra, o tradicijos tikrai papildo vienos kitas.

Klaipėdiečiai sausio 18 d. – kada visas krikščioniškasis pasaulis pradėjo maldų už krikščionių vienybę savaitę – ekumeninėms pamaldoms rinkosi į Klaipėdos Šv. Brunono Kverfurtiečio parapijos chorą, vadovaujamas Ingos Pakalniškienės. Šios bažnyčios klebonas Reinholdas Moras susirinkusiuosius pasveikino Miesto bažnyčios, Baptistų ir kitų Klaipėdoje įsikūrusių krikščioniškų bendruomenių pastorių vardu. Savo homilijoje jis kalbėjo apie istorijos tėkmėje įvykusius Bažnyčios skilimus, priminė Bažnyčios istorijos įvykius ir kvietė visus, susitelkus, įveikti kylančius iššūkius ir kartu apginti amžinąsias vertybes. Pasidžiaugė, jog Lietuvoje visos krikščioniškos Bažnyčios sutarė dėl Šeimos metų paskelbimo ir sakė, kad turime susivienyti vienam kilniam tikslui – ugdyti savyje Kristų. Nors ir būdami skirtingi, turime tą patį mus visus maitinantį gyvybės šaltinį – Dievo Žodį, todėl elkimės taip, kaip Jis rodo mums savo pavyzdžiu, priima mus visus. Kristus mirė ant kryžiaus tam, kad suburtų vienybėn Dievo vaikus.

Panevėžio krikščionys bendrai ekumeninei maldai buvo sukviesti į evangelikų liuteronų bažnyčią sausio 26 d.

O dieną prieš tai Panevėžio Muzikiniame teatre vyko koncertas – krikščioniška ekumeninė šlovinimo popietė „Giedu Tau, mano Viešpatie“, kurioje taip pat gausiai dalyvavo panevėziečiai.

Šiauliečiai sausio 25 d. dalyvavo ekumeninėse pamaldose tema „Dievas ir šeima“ Jungtinėje metodistų bažnyčioje.

Pamaldas pradėjo šios bažnyčios kunigas Giedrius Jablonskis, pasveikino susirinkusiuosius ir pakvietė

sugiedoti bendrą giesmę „Jei meilė valdo namuose“.

Po bendros maldos dvasininkai dalijosi mintimis ir įžvalgomis iš Šventojo Rašto: „Tiesos Žodžio“ bažnyčios pastorė Anželika Krikštaponienė, baigusi savo pasisakymą žodžiais: „Tegul klesti šeima, tegul klesti gyvybės kultūra!“; Laisvųjų krikščionių bažnyčios atstovas Jokūbas Raila, kalbėjęs tema „Tėvai ir vaikai“, R. katalikų Šv. Jurgio bažnyčios kunigas Saulius Matulis – „Dievas ir šeima šiandien“, raginęs, užklupus sunkumams, ne bėgti bažnyčion žvakelių degti, ne kryžius Kryžių kalne statyti, bet susiburti savo namuose, suklupti maldai su savo artimaisiais.

Ev. liuteronų ir reformatų bažnyčios kunigas Romas Pukys nagrinėjo temą „Vyro ir žmonos santykiai“, padarydamas išvadą, kad skyrybos šeimoje vyksta dėl žmonių kietaširdiškumo. „Dievo Žodis labai aiškiai ir vienareikšmiškai skelbia: *Todėl ką Dievas sujungė, žmogus teneperskiria*. Skyrybų raštai – žmonių išmislas, ne Dievo,“ – sakė kunigas.

Biržų miesto krikščioniškų bažnyčių bendruomenės sausio 20–24 dienomis jau keturioliktą kartą kartu šventė maldų už krikščionių vienybę savaitę. Penkias dienas penkių krikščioniškųjų konfesijų žmonės rinkosi vis kitoje šventovėje bendrai maldai ir giesmei, bendravimui.

Pirmoji tikinčiuosius pasikvietė ev. reformatų bendruomenė, po to į savo atnaujintą bažnyčią kvietė pasimelsti liuteronai.

Trečiadienį ekumeninės giesmės ir maldos skambėjo Evangelinio tikėjimo krikščionių sekmininkų bažnyčioje, ketvirtadienį – Jungtinėje metodistų bažnyčioje, o baigiamosios savaitės pamaldas vyko R. katalikų Šv. Jono Krikštytojo bažnyčioje.

Jungtinės metodistų bažnyčios maldos namuose vykusiose pamaldose krikščionims pamokslavo naujasis R. katalikų kunigas klebonas Algis Neverauskas, išsakęs mintį, kad šią savaitę krikščionys ypatingai išgyvena troškimą vėl būti viena, tačiau tokia dvasia krikščionis turėtų

Kun. Romas Pukys ekumeninėse pamaldose Šiauliuose

jungti kasdien, nes šių dienų pasaulis meta didelius iššūkius tikėjimui. Europa, pasak kun. A. Neverausko, tampa tikėjimo dykuma, Dievas pašalinamas iš visur, jo vietą užima šėtonas, bažnyčios tuštėja. „Bažnyčia yra vienintelė institucija, kuri dar gali kovoti su šėtonu. Ji vienintelė sako „ne“ eutanazijai, sekso ir abortų pramonei,“ – kalbėjo A. Neverauskas. Jis sakė, kad, deja, Biržuose didžiausia bendruomenė yra tų, kurie yra niekur – „nei Dievui žvakė, nei velniui šakė“. Kunigas pateikė palyginimą: kaip prieš šešis šimtmečius kelios tautos suvienijo savo kariuomenes Žalgirio mūšyje ir pasiekė pergalę, taip ir šiandien krikščionys turėtų susivienyti, kartu melstis, prašyti Dievo, kad duotų išminties atpažinti šėtono klastas ir jėgų – jį nugalėti.

Biržuose buvo tęsiama graži tradicija ekumeninių pamaldų metu rinkti aukas Biblijos draugijai paremti – visos Biržų krikščioniškos bažnyčios yra šios draugijos narės.

Per penkiuose Maldos namuose vykusias ekumenines pamaldas Lietuvos Biblijos draugijai paremti Biržų krikščionys paaukojo 1539 litus, kurie buvo pervesti į Draugijos sąskaitą.

„Dievas myli linksmą auką“, – sakė reformatų kunigas R. Mikalauskas.

Parengta pagal įvairių žiniasklaidos priemonių informaciją

Ekumeninės pamaldos šv. Paraskevės bendruomenėje

Sausio 24 d. vilniečius ekumeninėms pamaldoms sukviėtė Vilniaus ortodoksų Šv. Paraskevės parapija, kunigas Vitalijus Mockus.

Dalyvavo R. katalikų kunigas Šv. Teresės bažnyčios ir Aušros Vartų koplyčios klebonas rektorius mons. Janas Kasiukevičius, liuteronų bažnyčios kunigas Ričardas Dokšas.

Pamaldos šioje cerkvėje vyksta ne bažnytine slaviakalbe, kaip įprasta, o nuo 2005 metų sausio 23 d. lietuviškai. Ortodoksai visą liturgiją gieda: maldą *Tėve mūsų*, tai dienai skirtą skaitinį iš Evangelijos, kuri iškilmingai buvo įnešta, Šv. Rašto aiškinimus. Per visas pamaldas buvo nuolatos kartojamas meldimas: *Viešpatie pasigailėk!*

Homilijoje, kurią pasakė ortodoksų kunigas Vitalijus, baigus liturginius giedojimus, klausė: *Argi Kristus padalytas? Ar gali būti Dievas padalytas tarp įvairių krikščioniškų konfesijų, bendruomenių? Atsakymas vienas: negalima atskirti Jėzaus Kristaus nuo Šv. Dvasios, nuo Dievo Tėvo, trivienis Dievas yra vienas, Jis – nedalomas. Turime siekti vienybės, supratimo tarp krikščionių. Ragino nebūti melagiams: kai sakome, kad mylime Dievą, bet nemylime artimo savo, esame melagiai. Negalima, nemylint artimo, tikrai mylėti Dievą. Kvietė sekti Jėzumi. Tokios ekumeninės pamaldos padeda suartinti skirtingas konfesijas, pamatyti, kas mus vienija.*

Pasidžiaugė iš šių maldos namų per Lietuvos televiziją transliuotomis Kalėdų nakties pamaldomis ir tuo, kad liturgiją televizijos žiūrovams aiškino R. katalikų kunigas, Vilniaus arkivyskupijos kancleris mons. Robertas Šalaševičius.

Pamaldų pabaigoje kun. Vitalijus pakvietė pasisakyti R. katalikų kunigą mons. Janą Kasiukevičių ir Vilniaus liuteronų bažnyčios kunigą Ričardą Dokšą.

R. katalikų kunigas mons. Janas Kasiukevičius papasakojo, pateikdamas pavyzdžių, kaip gražiai bendradarbiauja Aušros Vartų koplyčios ir ortodoksų Šv. Paraskevės bendruomenės, dvasininkai. Pats kun. Janas vaikystėje, jaunystėje gyveno šalia tada uždarytos Šv. Paraskevės (Piatnickajos) cerkvės ir draugavo su berniuku, gyvenusiu name, kuris dabar priklauso bendruomenei, gainiojo kamuolį ant žolės šalia cerkvės. Džiaugėsi pokyčiais, gražiai sutvarkytu, kruopščiai prižiūrimu šventoriumi. R. katalikų kunigas išreiškė viltį, kad netolimoje ateityje visi tikintieji Šv. Komunijoje dalsis ir valgys tą pačią duoną, gers iš tos pačios taurės.

Kun. R. Dokšas kalbėjo, kad Evangelijoje pagal Luką 22, 24–30 rašoma: *Tarp jų kilo ginčas*. Mokiniai, eidami paskui Jėzų, ginčijosi. Mes, sekdami Jėzų po Jo aukos, mirties ir prisikėlimo, diskutuojame rūpimais klausimais, stengiamės rasti, kas ben-

dra tarp mūsų, imtis darbų, vienijančių mus. Liuteronų kunigas pabrėžė, kad, nors ir esama tarp katalikų, ortodoksų, liuteronų ir reformatų skirtumų, gerai žinodami savo skirtybes ir denominacijų, kurioms priklausome, požymius, nepamirškime ir bendrystės. Kunigas taip pat priminė, kad tradicinės krikščioniškos Lietuvos Bažnyčios 2014-uosius metus paskelbė Šeimos metais.

Pamaldų šeimininkas ortodoksų kunigas Vitalijus papasakojo, kad šie maldos namai yra seniausia cerkvė Vilniuje, pastatyta 1345 m. LDK kunigaikščio Algirdo pirmajai žmonai stačiatikei Marijai Jaroslavnai. (Seniausia krikščionių šventykla yra Šv. Mikalojaus katalikų bažnyčia, pasistatyta vokiečių pirklių ir amatininkų apie 1320 m. – „V.r.ž.“ inf.). Antroji kunigaikščio žmona Julijona irgi buvo stačiatikė ir visi dvylika Algirdo sūnų buvo pakrikštyti šioje Šv. Paraskevės cerkvėje. Ši šventovė garsi dar ir tuo, kad joje caras Petras Didysis Šiaurės karo metais pakrikštijo arabą Ibrahimą Hanibalą – rusų garsaus poeto Aleksandro Puškino prosenelį. Kunigas patikino, kad dar daug istorinių momentų galima papasakoti apie šią ir netoliese esančią Šv. Nikolajaus cerkvę ir pakvietė į parapijos namus – namelį tarp Šv. Paraskevės cerkvės ir Chodkevičių rūmų muziejaus, Agapei.

D. Gudliauskienė

Maldų už krikščionių vienybę savaitė Panevėžyje

Minint maldų už krikščionių vienybę savaitę, sausio 25 d. vyko įvairių krikščioniškų bendruomenių šlovinimo popietė „Giedu Tau, mano Viešpatie“ Panevėžio muzikiniame teatre ir sausio 26 d. – ekumeninės pamaldos Panevėžio ev. liuteronų bažnyčioje. Nors ir žvarboku oru, žmonės gausiai dalyvavo šiuose renginiuose.

Muzikiniame teatre susirinkusiųosius kartu šlovinti Viešpatį giesmėmis, psalmių, poezijos posmais ir savo gyvenimu kvietė renginio vedantieji Deimantė Vertelkaitė ir Andrius Meškauskas, Panevėžio Švč. Trejybės bažnyčios kunigas Rimantas Kaunietis, Panevėžio Šv. apaštalų Petro ir Povilo bažnyčios vaikų choras (vad. Liuda Vėžytė), krikščionių bažnyčios „Panevėžio Vynuogynas“ pastorius Žilvinas Škulevičius, jungtinė Švč. Trejybės bažnyčios ir „Panevėžio Vynuogyno“ šlovintojų grupė (vad. Asta Žagelienė), Panevėžio jungtinės metodistų bažnyčios pirmininkė solistė Regina Juškienė, poetė Jolanta Toločkaitė iš Jonavos, Panevėžio bažnyčios „Tikėjimo Žodis“ pastorius Ramūnas Jukna ir šlovintojai, Laisvųjų krikščionių bažnyčios pastorius Egidijus Gedvilas ir šlovintojai, poetė Dalia, svečias iš Vilniaus giesmių autorius ir atlikėjas Arnoldas Jalianiauskas.

Panevėžio ev. liuteronų bažnyčios parapijietis skulptorius Alfridas Pajuodis šiai progai sukūrė kryžių, kuris vėliau keliaus per ekumeniškas Panevėžio bažnyčias ir bendruomenes.

Šlovinimo popietę organizavo Panevėžio krikščioniškos bendruomenės, Krikščioniškas pilietinio veikimo forumas, koordinavo Elona Stasiūnaitė.

Po giesmių tikintieji geriau susipažinti ir pabendrauti galėjo vaišindamiesi prie bendro stalo.

Ekumenines pamaldas sausio 26 d. Panevėžio ev. liuteronų bažnyčioje organizavo Panevėžio ev.

reformatų bendruomenė.

Pamaldoms vadovavo ev. reformatų parapijos kunigas Raimondas Stankevičius, drauge meldėsi Panevėžio katalikų vyskupas Lionginas Virbalas SJ, vyskupo generalvikaras kunigas Simas Maksvytis, kunigai Jonas Morkvėnas, Rimantas Kaunietis, Saulius Černiauskas, „Tikėjimo Žodžio“ bendrijos pastorius Ramūnas Jukna, bažnyčios „Panevėžio Vynuogynas“ pastorius Žilvinas Škulevičius, ev. liuteronų parapijos kunigas Arvydas Malinauskas.

Pamoksle J. E. vyskupas Lionginas Virbalas SJ, primindamas 2014 metų maldų už krikščionių vienybę savaitės pagrindinę temą – apaštalo Pauliaus klausimą *Argi Kristus padalytas?* ir tądien minimą šio apaštalo atsivertimo šventę, sakė, jog esame susirinkę melstis, kad Dievo Trejybės vardu pakrikštytieji būtų vieningi. Esame susirinkę melstis ir už pasaulį, už tuos, kurie Kristaus nepažįsta arba yra tik girdėję apie Jį, bet nepatiki Jam savo gyvenimo. Ir verta čia susirinkus melsti Dievo atleidimo: galbūt tiek daug žmonių lieka abejingi Kristui kaip tik dėl to, kad mūsų suskilęs liudijimas jiems neatrodo įtikinantis. „Tikėjimas skelbiamas ne gražiais žodžiais. Mūsų visuomenei taip reikia tikros atidos ir jautrumo – gerojo Samariečio jautrumo pastebėti ir padėti kitam“, – sakė vyskupas, kartu prisimindamas krikščionis Rytų ir kitose šalyse, kurie vargsta persekiojami. Ganytojas pacitavo popiežių Pranciškų, kad šiandien egzistuoja kraujo ekumenizmas – kai kuriose šalyse krikščionys žudomi, kad nešioja kryžių ar turi Bibliją – prieš žudynes neklausia, ar jie anglikonai, liuteronai, katalikai ar ortodoksai – jų kraujas susilieja – juos žudo, nes jie yra krikščionys. „Šiandien mūsų pareiga – liudyti gyvybės ekumenizmą, šeimos branginimą, moters ir vyro gerbimo ir pripažinimo ekumenizmą“, – sakė vysk. Lionginas Virbalas.

Bendruomenių dvasininkai vedė tam tikras pamaldų dalis – atgailos, Dievo Žodžio skelbimo, maldavimų, palaiminimo. Visi tikintieji garsiai meldėsi *Apaštališkojo tikėjimo išpažinimo* ir *Tėve mūsų* maldomis.

Pamaldose vargonavo ev. reformatų vargonininkas Žygimantas Anilionis, giedojo „Tikėjimo Žodžio“, Panevėžio Švč. Trejybės ir „Panevėžio Vynuogyno“ bažnyčių šlovintojai, Panevėžio Šv. apaštalų Petro ir Povilo grigališkojo choralo grupė, Jungtinės metodistų bažnyčios pirmininkė Regina Juškienė ir vokalinis ansamblis „Tolmėja“.

Kun. Raimondas Stankevičius pranešė, kad įvairių krikščioniškų konfesijų sutarimu ir siūlymu tą dieną surinktos aukos bus skiriamos šiuo metu projektuojamai Panevėžio reformatų bažnyčiai. Kitos ekumeninės pamaldos, jei Viešpats nesusirinks visų anksčiau, vyks Sekminių laiku, tikriausiai birželio 7 d.

Po pamaldų susirinkusiųosius pasivaišinti pakvietė ev. reformatų bažnyčios bendruomenė.

Kasmet Panevėžyje stebime vis gausesnį tikinčiųjų dalyvavimą ekumeninėse iniciatyvose, augančią bendrystę. Tikėkimės, nedideliame Panevėžio mieste sutinkamus žmones dažniau atpažinsime kaip savo brolius Kristuje.

Lina Kiršaitė
Iš www.bernardinai.lt

ANTANAS SEIBUTIS

1961 11 07–2014 02 13

Vasario 13 d. mirė ilgametis Biržų krašto muziejaus „Sėla“ darbuotojas, Biržų laikraščio „Šiaurės rytai“ ir JAV lietuvių laikraščio „Draugas“ korespondentas, istorikas Antanas Seibutis.

Antanas į pasaulį atėjo Rokiškio krašte 1961 metais lapkričio 7 dieną. 1984 metais baigęs istorijos mokslų studijas Vilniaus valstybiniame V. Kapsuko universitete, 1986 m. atvyko į Biržus, pradėjo dirbti tuometiniame Kraštotyros muziejuje ir visą likusį savo gan trumpą gyvenimą praleido Biržuose. Vedė biržietę reformatę Daivą Januševičiūtę nuo Būginių, augino du puikius vaikus: dukterį Mingailę ir sūnų Tada. Džiaugėsi, kai prieš trejus metus Biržų reformatų bažnyčioje buvo konfirмуota Mingailė.

A. Seibutis buvo tikras Lietuvos ir Biržų krašto patriotas ir evangelikų

reformatų bičiulis, kantriai, stropiai rinkęs istorinę medžiagą, taikliai, nenuodailintai rašęs apie dabarties įvykius, Biržų krašto žmones. Sukaupęs didžiulį archyvą, kuriame daug vietos užėmė medžiaga apie reformatiškos visuomenės praeitį, Bažnyčios žmones, kuratorius, kunigus, jis įvairiausiomis progomis

rašydavo aiškius, istoriniais faktais paremtus straipsnius, kuriuos spausdino ne tik Biržų krašto laikraščiai, bet ir „Panevėžio rytas“, „Krantai“, „Žiemgala“, interneto portalai. Jo straipsnius mielai persispausdindavome ir mes – reformatai. Spėjo parengti nemažai straipsnių ir būsimai monografijai apie Biržų valsčių.

2010 metais už Biržų krašto istorijos populiarinimą laikraščio „Šiaurės rytai“ skaitytojais A. Seibutį išrinko „Biržų kultūros puoselėtoju“.

Istoriką, enciklopedinio mąstymo biržietį Antaną Seibutį palaidojo gausybė biržiečių, draugų, pažįstamų vasario 16-ąją Biržų Valuntiškio evangelikų reformatų kapinių dalyje.

Laidotuvių apeigoms vadovavo Biržų reformatų bažnyčios klebonas kun. Rimas Mikalauskas.

„Vilniaus reformatų žinių“ inf.

Kaip Klaipėdoje atsirado reformatų bažnyčia

Religiniai karai Europoje sukėlė migracinius procesus, ir, įsivyravus religinei taikai, suaktyvėjo prekyba. Į kraštą kėlėsi ir dėl religinių persekiojimų pasitraukę asmenys iš Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės, verslo ryšius plėtojantys šveicarai bei religinių karų ir persekiojimų išvarginti vokiečių reformatai. Klaipėdoje reformatai įsikūrė apie 1630–1635 m., kur jie galėjo naudotis pilies bažnyčia. Nuo 1667 m. jiems leista viešai laikyti pamaldas, 1669 m. – įsigijo tam tikslui namą, kuris 1678 m. didelio miesto gaisro metu sudegė.

Pirmoji bažnyčia dabartinėje Tiltų g. veikė nuo 1683 m. iki XVIII trečiojo dešimtmečio. Pastatas buvo nedidelis, su bokšteliu, specialiai projektuotas Prūsijoje, statybą asmeniškai kuravo krašto valdovas.

1725 m. Grįžgatvio gatvės rajone, bastiono vidinėje dalyje, įsteigtos kapinės, veikė mokykla.

Septynerių metų karo metu baž-

nyčia nukentėjo, todėl reformatai kurį laiką meldėsi liuteronų Šv. Jono bažnyčioje, mergaičių mokyklos salėje. 1779–1782 m. senosios bažnyčios vietoje pastatoma nauja Klaipėdos barokui būdinga bažnyčia iš nedidelių olandiškų plytų, kas suteikė miesto architektūrai išskirtinį ir kartu kuklų vaizdą.

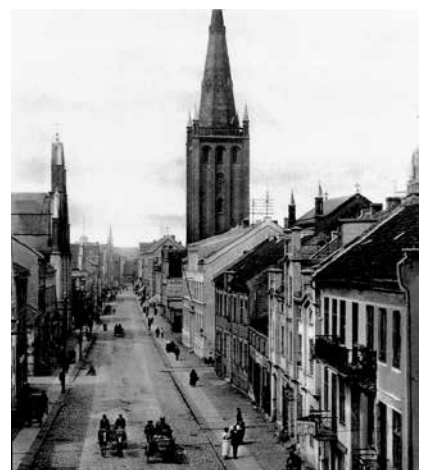
1854 metais, didžiojo Klaipėdos gaisro metu, bažnyčia sudegė. Pagal F. A. Štiulero projektą itališko romaninio stiliaus bažnyčia atstatoma 1859–1861 metais. Ji priminė Veronos ir Modenos bažnyčias. Fasadą puošė neoromantikai būdingas arkatūrinis karnizas ir gotikinio stiliaus apvalus fasado langas – vadinamoji rožė. Kampus puošė piliastrai, peraugantys į smailius bokštelius. Bažnyčios vidus buvo paprastas. Jos, kaip ir Šv. Jono bažnyčios bokštas, buvo orientyras laivams, jo piešinių pasitaiko senuosiuose jūrlapiuose.

Bokštas – varpinė, anot istoriko,

dailininko J. Tatorio, priminė Parmos katedros bokštą. Kaip ir Šv. Jono bažnyčioje, buvo apžvalgos aikštelė. Bokšte kabėjo trys varpai ir laikrodis.

Kaip ir dauguma kitų Klaipėdos krikščionių bažnyčių, reformatų bažnyčia buvo nugriauta po Antrojo pasaulinio karo, taikos metais.

Sutrumpinta iš
www.mazoji-lietuva.lt

EUGENIJA PUODŽIŪNAITĖ–BABELIENĖ

1949 04 01–2014 02 22

VIEŠPATS – mano Ganytojas... Žaliose pievose Jis mane guldo, prie ramių vandenų gano. Nors einu per tamsiausią slėnį, nebijau jokio pavojaus, nes Tu su manimi... (Ps 23)

Vasario 25 d. į amžinojo poilsio vietą Didžiosios Riešės kapinėse ant aukšto kalnelio, nuo kurio matysis žaliuojančios pievos, slėniai, palydėjome Vilniaus ev. reformatų parapijos narę nuo atsikūrimo, mielą, tylią, paslaugią Eugeniją Babelienę – Augutę.

Eugenija Puodžiūnaitė–Babelienė gimė 1949 m. balandžio 1 d. Lukiškių kaime, Biržų rajone. Buvo šeštasis – paskutinis vaikas darnioje Puodžiūnų šeimoje, kurioje jau augo du broliai: Vytautas ir Romualdas Petras bei trys seserys: Irena, Lilija, Valerija. Tėvas – Jonas Puodžiūnas iš Kateliškių kaimo, motina – Olga Plepytė–Puodžiūnienė iš Rinkuškių. Abu tėvai buvo iš reformatų, pasiturinčių ūkininkų šeimų.

1951 metais paskutiniu vežimu visa šeima buvo išstremta į Sibirą, Krasnojarsko kraštą, Nižnij- Ingašo rajono gyvenvietę Revučyj. Iš pradžių šeimos su mažais vaikais buvo labai sunku, vietiniai skersakiaavo į lietuvius. Tačiau tėvas buvo darbštus, mokėjo dirbti visokius ūkio darbus.

Puodžiūnai įgijo pasitikėjimą, tarybinio ūkio valdžia neskriaudė, vaikai, nors toli tekdavo eiti, lankė mokyklą.

1957 metais Puodžiūnams kaip daugiavaikei šeimai buvo leista grįžti į Lietuvą. Sugrįžo į Biržų rajoną, į Lukiškių kaimą, apsigyveno savo buvusioje sodyboje, kurią reikėjo atsipirkti iš kolūkio. Augutė pirmą klasę baigė Sibire, o grįžusi į Lietuvą toliau mokėsi Totorių pradinėje mokykloje, vėliau – Legailių vidurinėje mokykloje, kurią baigė aukso medaliu. Baigusi vidurinę mokyklą, įstojo

į Vilniaus valstybinį V. Kapsuko universitetą, Ekonomikos fakultetą. Studijas baigė raudonu diplomu, įgydama ekonomisto specialybę. Buvo paskirta į Valstybinį plano komitetą, vėliau perėjo dirbti į Sveikatos apsaugos ministeriją, kurioje dirbo iki išėjo į pensiją.

Darbe ir gyvenime buvo labai stropi, kantri, pareiginga, visų gerbiama ir mylima.

Su Alvydu Babeliu iš Anykščių rajono sukūrė šeimą 1977 metais. Užaugino dukterį Ingą.

Dar jaunystėje Eugeniją ėmė varginti sunki sąnarių liga, kuri ilgainiui progresavo. Prieš penkiolika metų liga įsismerkavo, Augutė kentė nuolatinius skausmus, sunku buvo judėti, tad ir Vilniaus reformatų bažnyčioje jau retai apsilankydavo.

Mirė 2014 m. vasario 22 d. palikdama išsiskyrimo skausme mylintį vyrą Alvydą, dukterį Ingutę, seses Ireną ir Valeriją, brolius Vytautą ir Romualdą Petrą, gimines, draugus.

Vilniaus ev. reformatų parapijos seniūnai

Archeologai atrado vietą, kur tikriausiai savo tarnystę pradėjo Jėzus

Archeologinių kasinėjimų metu atrasta vieta, kurioje Jėzus tikriausiai pradėjo savo tarnavimą. Tai Magdalos kaimas – Marijos Magdalietės gimtinė. Vyriausias Izraelio archeologas Arfanas Nadžaras sakė CBN naujienų tarnybai: „Marija Magdalietė čia gyveno, čia ji sutiko Jėzų ir bendravo su Juo.“

A. Nadžaras sakė, kad kaimas buvo padengtas nestoru dulkių sluoksniu: „Kai kurios vietos buvo labai netoli paviršiaus, bet mus skyrė siena, kuri atsivėrė tik po 2 tūkstančių metų“. Svarbiausias Magdalos atradimas – Jėzaus laikų sinagoga. Archeologai šį atradimą vadina svar-

biausiu per kelis dešimtmečius. „Tai arčiausiai Kapernaumo, kur gyveno Jėzus, esanti sinagoga. Panašu, kad čia Jis lankėsi daugybę kartų“.

Šios žemės savininkas – katalikų ordinas stato Magdalos centrą, kuriame bus archeologinis parkas, viešbutis, dvasinis centras. Jo altorius – žvejų valtys formos, primenantis Jėzų, pamokslaujantį ant kranto žvejams. „Esu įsitikinęs, kad – tai dovana ne tik Izraeliui, bet ir viso pasaulio kultūrai ir religijai, – sakė Magdalos centro dvasininkas Kelli. – Centro devizas – „Eik gilyn“. Tam tikru būdu mums visiems Jėzus tarsi sako: „Eikite gilyn, pasistenkite, jūs

galite, eikite, eikite, eikite“. Manau, kad tai – nuostabus paliepimas, kurio dabar reikia pasauliui“.

**Parengė Daiva Širkaitė
pagal www.charismanews.com
2014-02-18 perspausdinta iš
www.btz.lt**

I N F O R M A C I J A

Vasario 15 d. Vilniaus ev. reformatų parapija buvo pakvietusi vilniečius į Lietuvos valstybės atkūrimo dienos paminėjimo vakarines pamaldas, kurias laikė gen. superintendentas kun. Tomas Šernas, klebonas kun. Raimondas Stankevičius, dalyvavo krašto apsaugos ministras Juozas Olekas su žmona Aurelija, Europos Parlamento narys Justas Vincas Paleckis, Muitinės departamento gen. direktoriaus pavaduotojas Jonas Miškinis, Lietuvos policijos kapelionas kun. Algirdas Toliatas, Vilniaus bažnyčios „Tikėjimo Žodis“ pastorius Darius Širvyis ir kitų valstybinių institucijų bei visuomeninių organizacijų atsakingi asmenys.

Vasario 27 d. reformatai senjorai Vilniaus paveikslų galerijoje aplankė parodą „Nuostabioji žemė“, skirtą Rytų Prūsijos XIX–XX a. 1-os pusės tapybai, kai Rytų Prūsijos dailė išgyveno pakilimą, o kraštas buvo tapęs traukos centru daugeliui dailininkų.

Paveikslai, nutapyti įvairia technika, atspindi ryškiausius Rytų Prūsijos dailės istorijos reiškinius – Karaliaučiaus meno akademiją ir Nidos dailininkų koloniją, supažindina su čia gimusių, šiame krašte nuolat gyvenusių ar tik epizodiškai jame buvusių dailininkų kūryba.

Vilniaus reformatai senjorai nuo 2011 metų dalyvauja Lietuvos dailės muziejaus projekte „Atviras muziejus“ ir gali lankytis visose naujausiose parodose Paveikslų galerijoje, Radvilų ir Taikomosios dailės muziejuose, per organizuojamus praktinius užsiėmimus susipažinti su įvairių meno šakų kūrybos technika.

Rugpjūčio 4–10 d. vyks Lietuvos evangeliškosios bažnytinės muzikos sandraugos (LEBMS) seminaras Klaipėdoje. Kaip įprasta, tai progai yra parengiamas stambios formos kūrinys su orkestru ir solistais, taip pat keletas mažesnės apimties kūrinių, vyksta vargonavimo pamokos, paskaitos. Šių metų vadovas Hartmutas Naumanas (Hamburgas, Vokietija) atsiveš savo naujai sukurta gospelo žanro oratoriją „Izajias“. Seminare išmokti kūriniai bus atlikti Jurbarko ir Vilkyškiuose rugpjūčio 9 d., baigiamasis koncertas – po atviru dangumi Klaipėdoje, atstatomos Šv. Jono bažnyčios vietoje.

Lietuvos reformacijos istorijos ir kultūros draugija
2014 metų vasarą numato organizuoti

įdomias dviejų dienų ekskursijas autobusu:

Gegužės 17–18 d.

„Donelaičio žemės įkvėpimas...“,

skirtą Kristijono Donelaičio 300 metų jubiliejui,
maršrutu: Vilnius–Tolminkiemis–Gumbinė–Lazdynėliai–Įsrutis–Ragainė–Tilžė–Raušiai–Karaliaučius–Vilnius.

Rugpjūčio 2–3 d.

pažintinė išvyka „Minskas ir LDK pilys Baltarusijoje“

maršrutu: Vilnius–Krėva–Liubčia–Minskas–Nesvyžius–Miras–Naugardukas–Lyda–Vilnius.

Daugiau informacijos
www.reformacija.lt arba
skambinti
A. Klovaitei
tel. 2396231 (d.)

Leidinio spaudos rėmėjas

Birbinių g. 4a, LT-02121, Vilnius
tel.: +370 5 2627585
mob.tel.: +370 655 24403

Linksmoji g.5, LT-02041, Vilnius
tel.: +370 5 2639004
mob.tel.: +370 652 11944

www.klion.lt

LAIDA EVANGELIKAMS

„KELIAS“

Per „LRT Kultūra“ –
kiekvieną šeštadienį
10.15 val.

Laidos autorė
Ina Drašutienė,
mob. tel. +370 686 59625,
el.paštas: inadra@takas.lt

Laiškus redakcijai galite rašyti:

Pylimo 20-13, Vilnius,
Vilniaus ev. reformatų parapijos raštinė,
el.paštas: dalija@mail.lt

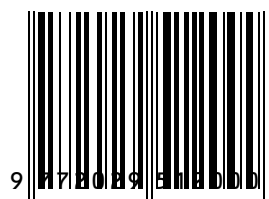
Parengė Dalija Gudliauskienė,
tel. 8 685 74 951

Redagavo Raimondas Natka,
Danutė Kavaliauskienė

Leidėjas:

Vilniaus ev. reformatų parapija
Tiražas 100 egz.

Leidėjai straipsnius taiso ir trumpina
savo nuožiūra

Laikraštis platinamas už auką.
Leidžiamas tik iš surinktų aukų.

PRO MEMORIA

DEŠIMT METŲ BE JONO TATORIO...

*Diena jau baigėsi... baigti darbai,
Mintis pavargo, liko tik viltis...
Viltis, kad atmintis žmogaus yra stipresnė,
Viltis, kad viskas, kas pradėta, – tęsis,
Viltis, kad su naktim nesibaigia pasaulis...*

Šie žodžiai nuskambėjo prieš dešimt metų, kai didelis būrys klaipečių kartu su kunigu Rimu Mikalaušku palydėjome į amžino poilsio vietą Lėbartų kapinėse iškilų klaipečių, mūsų tikėjimo brolių JONĄ TATORĮ (1925 06 17–2004 03 06) – Klaipėdos miesto Garbės pilietį, Lietuvos politinių kalinių ir tremtinių sąjungos Klaipėdos skyriaus narį, pirmosios kadencijos miesto tarybos narį, menotyryninką, architektūros istoriką, Lietuvos dailininkų sąjungos narį, humanitarinių mokslų daktarą, docentą, vieną iš narių iniciatyvinės grupės, atkūrusios Klaipėdos ev. reformatų parapiją. Nusilenkėme Jo gyvenimo keliui, kuris toks panašus į Tiesos, Išminties ir Meilės vadovėlių, kurį reiktų pavadinti „Gyvenimas dėl kitų“...

Jonas Tatoris gimė Biržų valsčiaus Medeikių kaime. 1943 metais baigė Biržų gimnaziją, po to – kūno kultūros mokytojų kursų Kaune. 1945 metais įstojo į Vilniaus dailės instituto Architektūros fakultetą. Už dalyvavimą antisovietinio pogrindžio veikloje 1946 m. Jonas Tatoris buvo nuteistas ilgiems lagerio bei tremties metams: 1946–1948 m. kalėjo Komijos ATSR Uchtos ir 1948–1956 m. – Kazachijos Balchašo lageriuose, po to – tremtis. Kazachijos Karagandos, Temirtau, Aktašo miestuose dirbo skulptoriumi-dekoratoriumi.

Grįžęs į Lietuvą 1956 m. apsigyveno Druskininkuose, sukūrė šeimą. Su būsima gyvenimo palydove Elžbieta Markūnaite Jonas susipažino dar mokydamasis Biržų gimnazijoje. Elžbieta Tatorienė buvo puiki mote-

ris, gera šeimos motina ir žmona, išsilavinusi muzikė. Kai 1958 m. šeima apsigyveno Klaipėdoje, Elzytė dirbo muzikos mokytoja, vokalo dėstytoja St. Šimkaus muzikos mokykloje (dabar St. Šimkaus konservatorija). Tatoriai susilaukė dukters Jūros (Jūra Tatorytė–Žemaitienė augina keturias atžalas).

Klaipėdoje Jonas įkūrė ir vadovavo Paveikslų galerijai, dirbo istoriku menotyryninku Paminklų restauravimo ir projektavimo instituto Klaipėdos skyriuje, dėstė Vilniaus dailės akademijos Klaipėdos vizualinio dizaino katedroje, Klaipėdos dailės mokykloje... Brandžiuosius savo gyvenimo metus Jis paskyrė uostamiesčio architektūros paveldo bei istorijos tyrinėjimams, sukaupe vertingą istorinės medžiagos archyvą. Daugelio mokslinių istorinių straipsnių, unikalios monografijos „Senoji Klaipėda“ autorius, Mažosios Lietuvos enciklopedijos vienas iš bendradarbių Jonas Tatoris buvo žinomas visoje Lietuvoje. Laisvalaikiu Jonas mėgo lieti akvareles. 1976 metais J. Tatoris priimtas į Lietuvos dailininkų sąjungą, yra surengęs keletą personalinių akvarelės parodų.

Visą savo sukauptą mokslinį archyvą, biblioteką, 50 tapybos darbų 2003 metais J. Tatoris perdavė Mažosios Lietuvos istorijos muziejui.

Jonas Tatoris – iškilus mokslininkas, menininkas, buvo aktyvus visuomenininkas, puikus bičiulis ir nuoširdus žmogus, mylimas tėvas ir senelis.

Gerumą, meilę ir dėmesį, gilų profesinį išmanymą Jis dalijo taip

nuoširdžiai ir taip dosniai visiems, lyg skubėdamas padovanoti kiekvienam savo širdies šviesos, užkrėsti stiprybe, atkakliu darbštumu, kad žmogus, skirdamasis su Juo, nejaustų širdyje tuštumos, ir visa tai palydėdavo nepakartojama savo šypsena.

Klaipėdos reformatai kartu su „Trečiojo amžiaus“ bičiuliais 2008–2009 metais prasmingai pažymėjo Jono Tatorio atminimą: surengė Jo akvarelių parodą Pr. Domšaičio galerijoje (buv. Paveikslų galerija, kurią įkūrė Jonas), prisiminimų vakarą – parodos atidarymą, kuriame dalyvavo J. Tatorio bendražygiai, Klaipėdos dailininkai, Lietuvos ev. reformatų superintendentas kun. Rimas Mikalauškas, tuometinis Klaipėdos meras Rimantas Taraškevičius, Aurimas Frankas, tada ėjęs Biržų mero pavaduotojo pareigas, menotyryninkas Petras Šmitas ir kt. Parodos kuratorė – Kristina Jakubavičienė. Akvarelių paroda Klaipėdoje gyvenančių bičiulių buvo palydėta į Biržus. Draugų išleista knyga „Jonas Tatoris. Akvarelės“ buvo pristatyta per parodos atidarymą Pr. Domšaičio galerijoje, tremtiniam, Palangoje gyvenantiems biržiečiams, Biržų „Selos“ muziejuje.

Parodos atidaryme Biržuose dalyvavo grupė reformatų klaipečių, VŠĮ „Trečiasis amžius“ nariai.

Akvarelių paroda Biržuose 2009 metais – tai Jono Tatorio sugrįžimas į Tėviškę. Biržiečiams, kurie iki tol nebuvo matę Jo darbų, buvo proga susipažinti su Tatorio kūryba, jos įvairove. „Selos“ muziejus įsigijo dešimt Jono Tatorio akvarelių.

Gaila, kad Pr. Domšaičio galerija nepaskyrė kampelio Jono darbams – yra eksponuojamas tik J. Tatorio portretas, tapytas dailininko J. Vosylius.

Metai bėga, jūra blaško kopų smiltis, jos nedrįsta užpustyti laiko tako, kuriuo nu-eina žmogus, įrodeš, kiek daug galima nuveikti per vieną gyvenimą.

Prisimindami mums brangius tikėjimo brolius ir seseris mes patvirtiname žinomą tiesą: neišbarstysime praeties – turtingesni būsime.

Olga Viederienė,
buvusi Klaipėdos ev.
reformatų parapijos narė

Akvarelė, 1965 m.

Akvarelė (metai nepažymėti)

Akvarelė, 1969 m.

Akvarelė, 1959 m